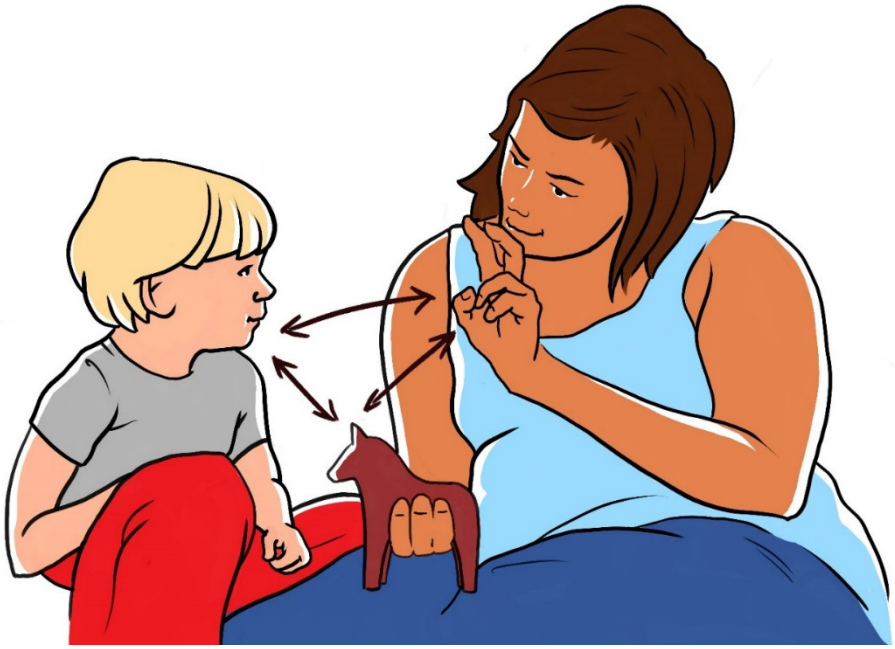
Region Uppsala

Strategier för tidig kommunikation

Kommunikationstriangel – triadisk kommunikation

Gemensam uppmärksamhet innebär att barnet medvetet kan fokusera på något tillsammans med någon annan. Barn tittar fram och tillbaka mellan en förälder och det objekt de är intresserade av. De följer sin förälders blick eller pekning för att uppmärksamma något i rummet. Barn tittar också upp, pekar och uttrycker sig för att visa sin förälder något de ser eller vill ha. Till exempel, när du blåser såpbubblor med ditt barn kan ditt barn klappa händerna av förtjusning, peka på eller sträcka sig efter bubblorna eller burken, titta på dig och le för att dela nöjet i aktiviteten eller säga "bubub" eller "mer" för att få dig att fortsätta.

En viktig strategi för att utveckla den gemensamma uppmärksamheten är att ni i omgivningen arrangerar situationer så att det finns goda förutsättningar för gemensam uppmärksamhet. Det gör man genom att placera barnet, det man vill ha fokus på och sig själv i en triangel. En kommunikationstriangel skapas då. Tänk på att rigga så att det blir många kommunikationstillfällen under en dag!

Responsiv kommunikationsstil

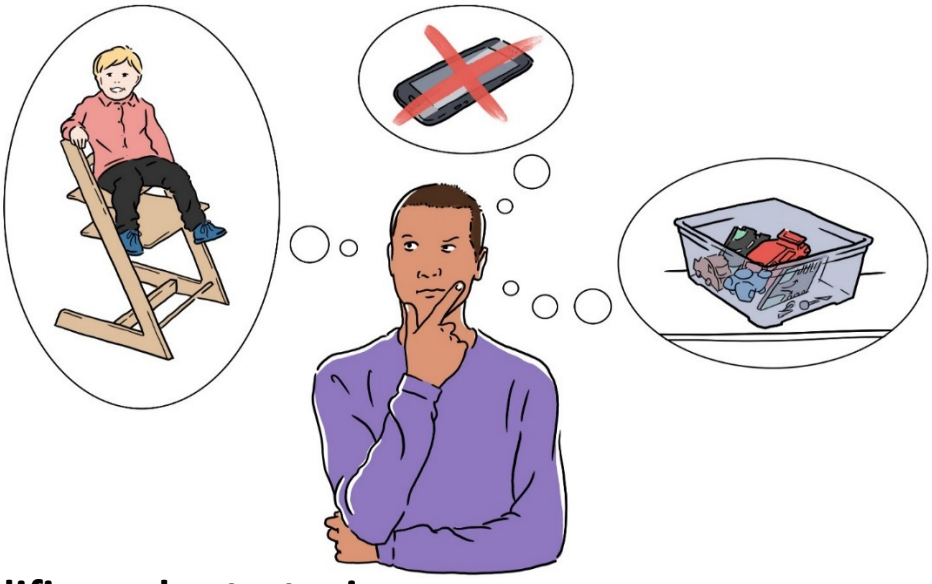
För att skapa goda förutsättningar för kommunikationsutveckling hos barnet behöver omgivningen ha en responsiv kommunikationsstil. Det innebär att du uppmärksammar, inväntar och ger respons på barnets kommunikation samt följer och kommunicerar utifrån barnets intressefokus. Detta gör du omedvetet när kommunikationen fungerar bra. Vid avvikande kommunikationsutveckling behöver du medvetet använda en responsiv kommunikationsstil.

Den responsiva kommunikationsstrategin sker i tre steg. Först är du uppmärksam genom att **titta och lyssna** på barnet. När du sett vad barnet gör **väntar och förväntar** du dig ett initiativ från barnet som du **bekräftar och tolkar** som kommunikation genom att sätta ord på det. Då du använder denna strategi kan en säga att du är som en uggla, dvs. uppmärksam, klok och beredd.

Så här gör du när du ugglar:

1. Titta & lyssna
2. Vänta & förvänta
3. Tolka & bekräfta

Miljömodifierande strategier

Innebär att på ett medvetet sätt anpassa omgivningen för att locka barnet till mer kommunikation i vardagssituationer och lek.

1. Välj aktivitet som barnet tycker är roligt – då är det större chans att du lyckas fånga barnets intresse.
2. Ge barnet bästa möjlighet – Se till att du och barnet är pigga och glada. Arrangera så att ni har en bra placering för samspel.
3. Gör så att barnet behöver DIG – Rigga så att barnet inte kan ta favoritleksak själv. Du ska ha en viktig roll (lagerchef) i leken/aktiviteten. Det kan vara att du har pusselbitarna när barnet har pusselplattan, så att barnet behöver titta upp och begära en pusselbit av dig.
4. Stanna upp i en aktivitet – Rigga en välkänd aktivitet som barnet tycker om. Stanna upp i aktiviteten och vänta och förvänta en respons från barnet. Det kan vara när barnet gungar och du ger fart, stanna upp gungan och vänta in en respons från barnet att det vill fortsätta gunga.

Så här gör du när du **rävar** och **ugglar**

Först:
Rigga en situation som ger goda förutsättningar för barnet att kommunicera

Sedan:
Vänta & förvänta
Tolka & bekräfta

Ett material från Habiliteringen i Region Uppsala
www.regionuppsala.se/tidigintervention